

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu směrnice Evropského Parlamentu a Rady, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace (přepřpracované znění)

[COM(2016) 590 final – 2016/0288 (COD)]

(2017/C 125/08)

Samostatný zpravodaj: **Jorge PEGADO LIZ**

Konzultace	Evropský parlament, 24. 10. 2016 Rada, 9. 11. 2016
Právní základ	články 114 a 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná specializovaná sekce	Doprava, energetika, infrastruktura a informační společnost
Přijato ve specializované sekci	11. 1. 2017
Přijato na plenárním zasedání	26. 1. 2017
Plenární zasedání č.	522
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	162/3/23

1. Závěry a doporučení

1.1 EHSV vyjadřuje svůj souhlas, pokud jde o všeobecný obsah návrhu Komise týkajícího se evropského kodexu pro elektronické komunikace, jeho vhodnost, přístup k danému tématu i způsob, jakým bylo přistoupeno ke kodifikaci a horizontálnímu přepracování čtyř existujících směrnic (rámcové směrnice, autorizační směrnice, přístupové směrnice a směrnice o univerzální službě), na jehož základě byly spojeny do směrnice jediné, čímž se zjednodušila stávající struktura za účelem posílení ucelenosti a přístupnosti v souladu s cíli účelnosti a účinnosti právních předpisů (REFIT).

1.2 EHSV upozorňuje zejména na obtížnost přepracování vícero směrnic a současně vyzdvihuje vysokou kvalitu právních kroků, jež byly přijaty vůbec poprvé, upozorňuje však na nutnost důkladné revize jednotlivých jazykových verzí, aby se odstranily drobné nedostatky, jež vznikly při jejich vypracovávání.

1.3 EHSV souhlasí s celkovými cíli návrhu, který má zabezpečit lepší připojení k internetu pro všechny občany a podniky, a to v rámci souboru iniciativ s cílem zatraktivnit pro všechny podniky investice do nové, vysoce kvalitní infrastruktury v celé EU na místní i přeshraniční úrovni.

1.4 EHSV nicméně vyjadřuje politování nad rozhodnutím vynechat směrnici týkající se ochrany soukromí, jež by pro občany měla být jasným znamením svědčícím o pozitivní činnosti Unie v jejich prospěch. Návrh tím přichází o jeden z nejdůležitějších pilířů ochrany nejvýznamnějších zájmů uživatelů sítí, a je to tak slabé místo návrhu.

1.5 Vyjadřuje rovněž politování nad tím, že se Komise rozhodla pro směrnici s různými režimy harmonizace a o mnohých důležitých oblastech tak nechala rozhodovat členské státy, čímž nezabránila fragmentaci trhů, namísto toho, aby zvolila přímo použitelné nařízení, kterým by byla zaručena vyšší úroveň ochrany spotřebitelů a které by tak přispělo k větší integraci jednotného trhu.

1.6 Jako nejvýznamnější prvky navrhovaného režimu, který EHSV podporuje, zdůrazňuje především:

- a) zájem o dostupnost služeb pro „zdravotně postižené uživatele“ a také potřebu lépe vymezit „práva koncových uživatelů“, přičemž důrazně připomíná uplatňování norem EU týkajících se ochrany práv spotřebitelů, zejména pokud jde o směrnice 93/13/EHS, 97/7/ES a 2011/83/EU;

- b) vhodnost vymezení nových pojmů a definic s cílem položit důraz na jasnost a výklad právního režimu;
- c) změnu postupů analýzy trhu a stanovení stávajících osvědčených postupů s cílem zajistit, aby povinnost přístupu byla ukládána pouze v případech, kdy to bude zapotřebí kvůli řešení selhání maloobchodního trhu, a zaručit výsledky pro koncové uživatele a zároveň výsledky podporující hospodářskou soutěž;
- d) usnadnění sdíleného využívání rádiového spektra v rámci sítí 5G a podporu přístupu koncových uživatelů k bezdrátovému připojení, přičemž společné využívání rádiového spektra na základě obecného oprávnění nebo individuálních uživatelských práv může vést k rozsáhlému a účinnějšímu využívání tohoto vzácného zdroje;
- e) posílení nezávislosti vnitrostátních regulačních orgánů a dalších příslušných orgánů, kterou umocní zvláštní záruky poskytnuté při výběru, omezení platnosti mandátů, samostatnosti při řízení a odvolání členů příslušných řídicích orgánů.

1.7 EHSV má naopak vážné výhrady a odůvodněné pochybnosti v případě těchto oblastí:

- a) některé inovace, jež byly zavedeny v oblasti „univerzální služby“ a jejichž prostřednictvím se pod záminkou údajné modernizace daného režimu ve skutečnosti nahrazují služby a z oblasti působnosti se vypouští několik povinností, například zabezpečení veřejných telefonních automatů, úplných účastnických seznamů a informačních služeb souvisejících s účastnickými čísly, v důsledku čehož se výsledek, jehož má být dosaženo, stává zbytečným;
- b) vymezení pojmu „funkční širokopásmové připojení“, neboť by mohlo vést k vytvoření nahodilého seznamu dostupných internetových služeb namísto připojení neutrální minimální kvality a může tak v budoucnu vést k diskriminačním praktikám poškozujícím koncové uživatele;
- c) odkaz na „sociální podporu nebo sociální zabezpečení“, tj. podporu ze státního rozpočtu prostřednictvím daní poskytovanou „koncovým uživatelům s nízkými příjmy, zvláštními sociálními potřebami nebo zdravotním postižením s cílem zajistit cenovou dostupnost služby funkčního přístupu k internetu a hlasové komunikační služby alespoň v pevném místě“, což poskytovatele služeb zbavuje uvedených povinností a umožňuje jim pokrývat pouze výdělečné oblasti, což chrání jejich zájmy, ale omezuje rozsah univerzální služby a práva spotřebitelů; odpovědným za náklady na veřejné služby se tak stává stát, tj. byla vypuštěna původně předpokládaná možnost rozdělení nákladů;
- d) uvedený výběr metody maximální harmonizace ve vztahu k právům koncových uživatelů s nízkou úrovní ochrany, což vlivem snahy o zjednodušení povede k omezování práv uživatelů a je to v rozporu s postojem, který EHSV systematicky zastává;
- e) zrušení některých regulačních požadavků nebo omezení dřívějších práv či záruk pod nepodloženou záminkou, že už nejsou zapotřebí nebo jsou obsaženy ve všeobecném spotřebitelském právu, například zrušení pravomoci vnitrostátních regulačních orgánů přímo regulovat maloobchodní ceny operátorů s významnou tržní silou nebo některá ustanovení týkající se smluv, transparentnosti, rovnocennosti přístupu pro uživatele se zdravotním postižením, služeb o účastnických číslech a interoperability digitálních televizních zařízení;
- f) nedostatečná regulace některých praktik, jež jsou ve smlouvách s uživateli považovány za nekalé, například co se týče maximálního trvání smluv nebo ukončení smlouvy, obnovení smlouvy v případě nabídek balíčků, neexistence sankcí sloužících k zajištění účinnosti procesu změny poskytovatele služeb pro koncové uživatele, zachování povinnosti náhrady od koncového uživatele v hodnotě, jíž je „pro rata temporis“ snížená hodnota dotovaného zařízení, které bylo součástí balíčku v rámci smlouvy v okamžiku jejího uzavření, a „pro rata temporis“ snížená náhrada případných jiných výhod z propagačních akcí, které byly v okamžiku uzavření smlouvy takto označeny“;

- g) a v neposlední řadě skutečnost, že uvedený návrh neodpovídá přání Rady vypracovat „evropský kodex práv uživatelů služeb elektronických komunikací“, jehož cílem by bylo „mít na úrovni EU jednoduchý a uživatelsky přístupný nástroj shrnující všechna práva uživatelů služeb elektronických komunikací v oblasti informačních a komunikačních technologií a v oblasti ochrany spotřebitele“.

2. Stručné shrnutí návrhu Komise

2.1 Návrh směrnice

2.1.1 V rámci strategie pro jednotný digitální trh ⁽¹⁾ a s ohledem na nedávné rychlé a zásadní změny struktury trhu elektronických komunikací a vznik dříve neznámých druhů účastníků trhu, kteří konkurují tradičním telekomunikačním operátorům, což souvisí s nárůstem množství a oblíbenosti služeb v oblasti internetového obsahu, je zapotřebí revidovat a aktualizovat regulační rámec elektronických komunikací, který vznikl v roce 2009, a to tak, aby občané a podniky měli bezproblémový přístup k online činnostem a mohli je vykonávat za podmínek spravedlivé hospodářské soutěže. Hlavním cílem, jež Komise předložila v návrhu zveřejněném dne 14. září 2016 ⁽²⁾, je zajistit lepší připojení k internetu pro všechny občany a podniky.

2.1.2 Tento návrh je součástí balíčku, jehož cílem je pro všechny podniky zatraktivnit investice do nové vysoce kvalitní infrastruktury v celé EU, a to na místní i přeshraniční úrovni, a zahrnuje rovněž návrh nařízení týkající se Sdružení evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací (BEREC) a sdělení Komise Připojení pro konkurenceschopný jednotný digitální trh – na cestě k evropské gigabitové společnosti. Byl představen také akční plán pro zavedení sítě 5G v celé EU od roku 2018 a návrh nařízení o podpoře připojení k internetu v místních komunitách a veřejných prostorách – WiFi4EU.

2.1.3 Účelem všech těchto nástrojů je splnění tří hlavních strategických cílů v oblasti připojení v horizontu do roku 2025:

- a) Všechny hlavní socioekonomické subjekty by měly mít přístup k připojení s velmi vysokou kapacitou, pokud jde o gigabity.
- b) Všechny evropské domácnosti, ať už na venkově, či ve městech, by měly mít přístup k připojení na hladině nejméně 100 Mbps, jež lze zrychlit na řády gigabitů.
- c) Všechny městské oblasti a všechny hlavní trasy silniční a železniční dopravy by měly mít souvislé pokrytí 5G sítí a dílčím cílem by mělo být zavést do roku 2020 komerční poskytování připojení 5G v alespoň jednom velkém městě v každém členském státě EU.

2.1.4 Návrh vychází z článku 114 Smlouvy o fungování Evropské unie a jeho cílem je vytvoření vnitřního trhu elektronických komunikací a zajištění jeho fungování, přičemž bylo zvoleno horizontální přepracování čtyř existujících směrnic (rámcové směrnice, autorizační směrnice, přístupové směrnice a směrnice o univerzální službě), na jehož základě byly spojeny do směrnice jediné, čímž se zjednodušila stávající struktura za účelem posílení ucelenosti a přístupnosti v souladu s cíli účelnosti právních předpisů (REFIT) a bylo dosaženo formy skutečného evropského kodexu pro elektronické komunikace.

2.1.5 V souladu s jednotlivými tématy návrh zavádí různé formy harmonizace právních předpisů, a to od plné a cílené či výběrové harmonizace, pokud jde například o pravidla ochrany koncových uživatelů, po minimální harmonizaci pravomocí vnitrostátních regulačních orgánů na vysoké úrovni nebo maximální harmonizaci v otázkách týkajících se rádiového spektra.

2.1.6 Návrh vychází z rozsáhlých veřejných konzultací se zainteresovanými stranami, jež probíhaly v průběhu 12 týdnů, odborného externího poradenství EP a Rady, několika studií, jež jsou podrobně uvedeny a okomentovány v posouzení dopadů, a z práce skupiny odborníků na vysoké úrovni zřízené v rámci studie SMART 2015/0005.

⁽¹⁾ COM(2015) 192 final.

⁽²⁾ COM(2016) 590 final.

2.1.7 Komise chce návrhem dosáhnout těchto cílů:

- a) zvýšit konkurenci a předvídatelné investice;
- b) lépe využívat rádiové frekvence;
- c) více chránit spotřebitele v oblastech, v nichž jsou všeobecná pravidla ochrany spotřebitele nedostatečná, a to z důvodu zvláštních potřeb odvětví;
- d) zajistit bezpečnější online prostředí pro uživatele a spravedlivější pravidla pro všechny účastníky.

2.1.8 Souhrnně lze uvést, že cílem navrhovaných změn, především těch, jež se týkají rádiového spektra, univerzální služby, přístupu, koncových uživatelů, číslování a politického řízení, je zavést jasná pravidla, umožnit různým stranám, aby snadno porozuměly svým právům a povinnostem, a předcházet nadměrné regulaci a administrativní zátěži.

2.1.9 Mezi navrhované změny konkrétně patří: zjednodušení a zeměpisné zacílení nařízení týkajícího se přístupu; využívání (kdykoli je to možné) obecných oprávnění namísto individuálních licencí na rádiové spektrum; podpora sekundární komercializace rádiového spektra; zrušení některých povinností univerzální služby, například povinnosti zajišťovat nabídku veřejných telefonních automatů a fyzických účastnických seznamů; omezení oblastí působnosti univerzální služby; objasnění oblastí působnosti regulačního rámce a zrušení povinností v oblasti ochrany spotřebitele, jestliže jsou již upraveny v horizontálních právních předpisech nebo dostatečně uspokojeny na trhu; harmonizace a vyjasnění pravidel a správy číslování v souvislosti s komunikací mezi stroji (M2M).

2.1.10 Komise rovněž navrhla posílit úlohu vnitrostátních regulačních orgánů a sdružení BEREC s cílem zaručit jednotné a předvídatelné uplatňování pravidel na celém jednotném digitálním trhu a zároveň omezit stávající rozdílnost a nejednotnost, aby bylo umožněno účinné řízení nových institucí⁽³⁾.

2.2 Způsob přepracování

2.2.1 Komise se neomezila pouze na běžnou „kodifikaci“, jejímž prostřednictvím se slučuje obsah různých dřívějších směrnic do jednoho uceleného a jednotného celku, avšak beze změny obsahu, jak činí ve většině případů. Namísto toho využila pravomoc, jež jí byla svěřena na základě interinstitucionální dohody podepsané dne 28. listopadu 2001⁽⁴⁾, aby mohla zároveň s horizontálním sloučením několika dřívějších aktů do jednoho legislativního aktu provést také rozsáhlé a zásadní změny jeho režimu (tzv. „podstatné změny“).

2.2.2 Při tomto druhu zjednodušování právních předpisů, kodifikace a zásadní změny právního režimu legislativního aktu se „běžný zákonodárský postup Společenství dodržuje (...) v plném rozsahu“ (bod 5 dohody), přičemž jeho součástí je jmenovitě předložení stanoviska EHSV, a návrh na přepracování se řídí vícero kritérii a pravidly, která jsou výslovně uvedena v bodech 6 a 7 dohody.

3. Obecné připomínky

3.1 Oblasti, které v tomto stanovisku nejsou posuzovány

3.1.1 EHSV se nejen z důvodu omezení, pokud jde o rozsah stanovisek, ale i z důvodu samotné povahy návrhu domnívá, že se nemusí znovu vyjadřovat k oblastem, jež do stávajícího návrhu přecházejí beze změny předchozích legislativních aktů, vyjma případů, kdy je to zcela nevyhnutelné pro pochopení některých projednávaných otázek.

3.1.2 EHSV měl příležitost se k těmto tématům podrobně vyjádřit v dřívějších stanoviscích a svoje názory na tato témata může jedině potvrdit.

3.1.3 Rovněž se zde podrobně nevyjádří k aspektům návrhu, které se týkají struktury a fungování sdružení BEREC a které do detailu přezkoumá ve stanovisku připravovaném zároveň s tímto stanoviskem.

⁽³⁾ COM(2016) 591 final.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 77, 28.3.2002, s. 1.

3.2 Posouzení obecného zaměření návrhu

3.2.1 EHSV by nejprve rád pochválil Komisi za příhodnost její iniciativy, která je náležitě odůvodněna tržními podmínkami, technologickým rozvojem a právní ochranou uživatelů elektronických komunikací, jež si žádají přepracování právního rámce, jímž se zaručí, že občané budou mít nepřetržitý přístup k činnostem online a podniky budou moci vykonávat tyto činnosti v podmínkách spravedlivé hospodářské soutěže, také by ji však chtěl pochválit za použitou formu, tj. přepracování (recast), představující nanejvýš vhodný nástroj v rámci programu REFIT, byť jej mrzí, že Komise tento způsob nevyužívá příliš často.

3.2.2 EHSV by chtěl v této souvislosti poblahopřát Komisi za formální přesnost při složitém úkolu, jímž přepracování je a při němž přesně dodržela stanovená formální pravidla, a mrzí jej pouze, že Komise nepřistoupila k souběžnému zveřejnění „čistého“ znění, které by byla lépe srozumitelná, jak již bylo vícekrát navrhováno.

3.2.3 Rád by také vyjádřil svůj souhlas, pokud jde o většinu nových pravidel stanovených v návrhu nového legislativního aktu a způsob, jakým byla tato právní ustanovení uvedena v soulad s jinými politikami EU, ať už jde o zvláštní právní předpisy platné v daném odvětví nebo konkrétně o zásady práva v oblasti hospodářské soutěže a horizontální právní předpisy v oblasti ochrany spotřebitele.

3.2.4 EHSV se nicméně domnívá, že volba takto široké a obsáhlé směrnice s tolika oblastmi, jejichž regulace byla ponechána na členských státech, která mimochodem nebyla zcela odůvodněná, by získala na jednoduchosti a právní jistotě, pokud by se předtím zvolilo okamžitě a ve všech členských státech jednotně použitelné rámcové nařízení, jak navrhovala Komise, a samostatné směrnice by upravovaly některé zahrnuté oblasti, jež podléhají různé míře harmonizace v souladu s podmínkami na trhu a charakterem daných oblastí. Čas potřebný na projednání návrhu (nejméně 18 měsíců), jeho provedení ve vnitrostátním právu (alespoň 2 roky) a uplatňování znamená, že tento nový režim ve skutečnosti nevstoupí v platnost dříve než v letech 2021/2022.

3.2.5 Na druhé straně vynechání směrnice o ochraně soukromí (jejíž návrh byl publikován 10. ledna 2017 – dokument COM(2017) 10 final), které je jedním z ústředních a nejdůležitějších témat celého balíčku, je sice pochopitelné z hlediska harmonogramu legislativní činnosti, představuje slabé místo návrhu, který je tím pádem předložen bez jednoho z nejvýznamnějších pilířů zaručujících nejdůležitější zájmy uživatelů sítí, a zajištění slučitelnosti stávajících právních předpisů s budoucím nástrojem na ochranu soukromí tak odkládá do vzdálené budoucnosti, čímž vytváří četné obtíže při provádění ve vnitrostátním právu a uplatňování tohoto souboru opatření.

3.2.6 Bylo vynecháno rovněž nařízení Evropského parlamentu a Rady o roamingu ve veřejných mobilních komunikačních sítích v Unii⁽⁵⁾ a některé prvky sdělení Komise Podpora sdíleného využívání zdrojů rádiového spektra na vnitřním trhu, jež by si zasloužily být součástí tohoto kodexu⁽⁶⁾.

3.2.7 A konečně je zjevné, že návrh neodpovídá přání Rady vypracovat „evropský kodex práv uživatelů služeb elektronických komunikací“, jehož cílem by bylo „mít na úrovni EU jednoduchý a uživatelsky přístupný nástroj shrnující všechna práva uživatelů služeb elektronických komunikací v oblasti informačních a komunikačních technologií a v oblasti ochrany spotřebitele“⁽⁷⁾, ani záměru vyjádřenému v digitální agendě „vydat do roku 2011 kodex EU upravující on-line práva, který jasným a přístupným způsobem shrnuje stávající práva digitálních uživatelů v EU“⁽⁸⁾.

4. Konkrétní připomínky

4.1 Předmět a cíl

EHSV vítá snahu Komise poukázat hned v článku 1 na otázku dostupnosti služeb pro zdravotně postižené uživatele a rovněž na potřebu stanovit práva koncových uživatelů. V tomto smyslu je obzvlášť důležitá výhrada uvedená v čl. 1 odst. 4, podle něhož uplatňováním ustanovení této směrnice nejsou dotčena pravidla Unie týkající se ochrany spotřebitele, zejména směrnice 93/13/EHS, 97/7/ES a 2011/83/EU, a vnitrostátní pravidla, jež jsou v souladu s právem Unie a ke kterým EHSV dokončuje příslušné hodnotící studie (informační zprávy INT/795 a 796 přijaté 15. prosince 2016).

⁽⁵⁾ COM(2011) 402 final.

⁽⁶⁾ COM(2012) 478 final.

⁽⁷⁾ 3017. zasedání Rady dne 31. května 2010.

⁽⁸⁾ COM(2010) 245 final.

4.2 Definice

Pokud jde o definice, EHSV vyzdvihuje vhodnost formulace nových pojmů, jako jsou „sít s velmi vysokou kapacitou“, „interpersonální komunikační služba“, „interpersonální komunikační služba založená na číslech“, „interpersonální komunikační služba nezávislá na číslech“, „bezpečnost“ sítí a služeb, „bezdrátový přístupový bod s malým dosahem“, „rádiová místní síť (RLAN)“, „sdílené využívání rádiového spektra“, „harmonizované rádiové spektrum“, „centrum tísňové komunikace (PSAP)“, „nejvhodnější centrum tísňové komunikace“, „tísňová komunikace“ a „tísňová služba“, které mají význam pro právní režim.

4.3 Cíle

4.3.1 Co se týče dosahování cílů, EHSV upozorňuje na důležitý aspekt spolupráce mezi vnitrostátními regulačními orgány a jinými příslušnými orgány a rovněž mezi členskými státy a sdružením BEREC, ačkoli jím preferovaný „model“ je zaměřen jiným směrem, jak uvedl již ve svém stanovisku k novému statusu sdružení BEREC.

4.3.2 V této souvislosti je obzvlášť důležité poukázat na nové vymezení povinností vnitrostátních regulačních orgánů a jiných příslušných orgánů a také sdružení BEREC, jak stanoví čl. 3 odst. 2.

4.3.3 Za účelem podpory strategického plánování a koordinace přístupů k politice rádiového spektra v Unii je rovněž důležitá spolupráce mezi členskými státy navzájem a s Komisí prostřednictvím Skupiny pro politiku rádiového spektra, zřízené rozhodnutím Komise 2002/622/ES, a na vyžádání i s Evropským parlamentem a Radou.

4.4 Některé oblasti hlavního zájmu

4.4.1 Jelikož v rozsahu tohoto stanoviska nelze provést analýzu všech dotčených ustanovení, rozhodl se EHSV zaměřit na ta, která považuje za společensky nejvýznamnější.

4.4.2 Pravidla upravující přístup

4.4.2.1 EHSV vítá, že pravidla týkající se přístupu nebyla zásadně změněna, a souhlasí s Komisí, pokud jde o zjednodušení postupů a povýšení všudypřítomných možností připojení s velmi vysokou kapacitou na ústřední cíl regulačního rámce pro dané odvětví a rovněž pokud jde o podporu hospodářské soutěže, uskutečnění vnitřního trhu a ochranu spotřebitelů.

4.4.2.2 EHSV podporuje specifické změny regulace trhu v tom smyslu, že od regulačních orgánů bude vyžadováno, aby určovaly investiční záměry, a veřejným orgánům bude umožněno hledat investory pro nedostatečně pokryté oblasti. Tím by se měla zvýšit transparentnost plánů na zavedení sítě, měla by být zajištěna lepší předvídatelnost pro investory a regulačním orgánům by mělo být umožněno, aby ve svých analýzách trhu lépe zohledňovaly zeměpisná specifika.

4.4.2.3 Rovněž souhlasí s Komisí, pokud jde o změnu postupů analýzy trhu a o stanovení stávajících osvědčených postupů s cílem zajistit, aby povinnost přístupu byla ukládána pouze v případech, kdy to bude zapotřebí kvůli řešení selhání maloobchodního trhu, a zaručit výsledky pro koncové uživatele a zároveň výsledky podporující hospodářskou soutěž. EHSV však nevidí důvod pro prodloužení tříleté lhůty pro provedení analýzy trhu na pět let.

4.4.2.4 EHSV rovněž souhlasí, že hospodářská soutěž založená na infrastruktuře představuje jednu z nejúčinnějších forem zajištění nového či lepšího připojení k internetu v oblastech, které jsou díky hustotě obyvatelstva schopny využít více než jednu síť.

4.4.3 Přidělování spektra

4.4.3.1 Navzdory tomu, že EU vyvinula bezdrátové technologie 4G jako první, dochází při jejich zavádění v porovnání s jinými regiony ke zpoždění. Přidělování a správa spektra náleží v zásadě do pravomoci členských států a tato skutečnost bývá často považována za příčinu fragmentace trhů, jež má přímý nepříznivý vliv na pokrytí bezdrátovou sítí a její využívání v celé Evropě. Pokud se tato situace nezmění, může dojít k ohrožení úspěchu zavádění služeb 5G v Evropě a vývoje nových inovativních služeb.

4.4.3.2 Právě z tohoto důvodu je cílem návrhu zavést soubor společných norem, například minimální licenční období pro zaručení návratnosti investic, větší rozsah obchodování se spektrem, soudržnost a objektivnost regulačních opatření (rezervace, způsoby pořádání nabídkových řízení, maximální ceny, bloky rádiového spektra a mimořádná rezervace spektra) a vzájemné hodnocení vnitrostátních regulačních orgánů s cílem zaručit jednotnost postupů přidělování v rámci sdružení BEREC. Operátoři by se na druhé straně měli zavázat, že budou přidělené spektrum využívat efektivně.

4.4.3.3 EHSV s tímto novým přístupem souhlasí, neboť kromě urychlení postupů přidělování spektra pro elektronické komunikace s jasnými lhůtami pro zpřístupnění spektra na trhu budou mít investoři investující do příští generace bezdrátového širokopásmového připojení prospěch z lepší předvídatelnosti a soudržnosti, pokud jde o budoucí modely udělování licencí a základní podmínky pro přidělení či obnovení vnitrostátních práv v oblasti spektra.

4.4.3.4 EHSV také vítá usnadnění sdíleného využívání rádiového spektra v rámci sítí 5G a podporu přístupu koncových uživatelů k bezdrátovému připojení. Sdílené využívání rádiového spektra na základě obecného oprávnění nebo individuálních uživatelských práv tak může vést k rozsáhlejšímu a účinnějšímu využívání tohoto vzácného zdroje. Uživatelům rádiového spektra v režimu obecného oprávnění bude zajištěna větší regulační ochrana před škodlivými interferencemi, aby se odstranily překážky bránící zavádění přístupových bodů Wi-Fi a zjednodušil se přístup koncových uživatelů ke sdílenému bezdrátovému připojení k internetu.

4.4.4 *Nové vymezení režimu univerzální služby*

4.4.4.1 „Nový“ režim univerzální služby a změny služeb a pravidel ochrany koncových uživatelů jsou oblasti, k nimž má EHSV největší výhrady. Univerzální služba ostatně představovala nejkritizovanější oblast již v předchozích stanoviscích EHSV.

4.4.4.2 Rozšíření této služby na další služby, například mobilní služby a přístup k širokopásmovému připojení k internetu, je už dlouho prioritou. Pod záminkou údajně modernizace režimu univerzální služby se však v rámci návrhu ve skutečnosti nahrazují služby a z jeho oblasti působnosti se vypoustí několik povinností, například zabezpečení veřejných telefonních automatů, úplných účastnických seznamů a informačních služeb souvisejících s účastnickými čísly, v důsledku čehož se výsledek, jehož má být dosaženo, stává zbytečným. EHSV si zatím není jist, zda je odvětví dostatečně zralé na to, aby zaručilo, že tyto služby budou nadále poskytovány i bez povinností univerzální služby. Skutečnost, že se v článku 82 členským státům povoluje „nadále zajišťovat dostupnost a cenovou dostupnost [jiných] služeb“, nezávisí pouze na tom, zda je „s přihlédnutím k vnitrostátním podmínkám náležitě prokázána potřebnost takovýchto služeb“, ale umožňuje také, aby bylo od těchto služeb v krátkodobém výhledu upuštěno kvůli nákladům, jež zahrnují.

4.4.4.3 EHSV má pochybnosti ohledně definice pojmu „funkční širokopásmové připojení“, neboť by mohla vést k vytvoření nahodilého seznamu dostupných internetových služeb namísto připojení neutrální minimální kvality a může tak v budoucnu vést k diskriminačním praktikám poškozujícím koncové uživatele.

4.4.4.4 V článku 79 se členským státům ukládá, „aby všichni koncoví uživatelé na jejich území měli přístup k dostupné službě funkčního přístupu k internetu a k hlasové komunikační službě v kvalitě požadované na jejich území, včetně připojení potřebného pro dané služby, alespoň v pevném místě, a to s přihlédnutím ke zvláštním vnitrostátním podmínkám za dostupnou cenu“, a mohou dokonce od podniků poskytujících uvedené služby vyžadovat, aby „tyto služby nabízely uvedeným koncovým uživatelům zvláštní sazby nebo balíčky odlišné od těch, jež jsou poskytovány za běžných obchodních podmínek“, přičemž mohou zavést „jednotné sazby, včetně zeměpisného zprůměrování, na celém území“.

V čl. 80 odst. 4 a 5 návrhu se však odkazuje na „sociální podporu nebo sociální zabezpečení“ či v případě státního rozpočtu prostřednictvím daní podpora „koncovým uživatelům s nízkými příjmy, zvláštními sociálními potřebami [nebo zdravotními postižením] (...) s cílem zajistit cenovou dostupnost služby funkčního přístupu k internetu a hlasové komunikační služby alespoň v pevném místě“, což poskytovatele služeb uvedených povinností zbavuje.

4.4.4.5 Kromě toho se celý systém financování veřejné služby v případě, že vnitrostátní regulační orgány dospějí k názoru, že podnik čelí nepřiměřené zátěži, omezuje na zavedení „mechanismu náhrady zjištěných čistých nákladů takovému podniku z veřejných prostředků za transparentních podmínek“. Jinými slovy i v tomto případě je úhrada nákladů na veřejnou službu vyžadována prostřednictvím daní ze státního rozpočtu, zejména v případě absence poskytovatelů v nevýdělečných oblastech služeb určených veřejnosti, a byla tedy vypuštěna možnost vzájemného rozdělení nákladů, jež se dříve předpokládala v čl. 13 písm. b) příslušné zrušené směrnice (toto ustanovení uvádělo: „b) [...] rozdělení čistých nákladů na povinnosti univerzální služby mezi podniky zajišťující sítě a poskytující služby elektronických komunikací“).

4.4.5 Práva koncových uživatelů

4.4.5.1 Největší problém má EHSV nicméně s hlavou týkající se práv koncových uživatelů, u níž s ohledem na většinu svých stanovisek na toto téma nesouhlasí s přijatými řešeními, v první řadě s volbou maximální harmonizace ve smyslu článku 94. EHSV se domnívá, že v oblastech týkajících se práv spotřebitelů by měly být přijímány buď směrnice s minimální harmonizací, anebo nařízení, jež stanoví nejvyšší úroveň ochrany spotřebitelů.

4.4.5.2 EHSV považuje za nepřijatelné zrušení některých regulačních požadavků nebo omezení dřívějších práv či záruk pod nepodloženou záminkou, že už nejsou zapotřebí nebo jsou obsaženy ve všeobecném spotřebitelském právu, například zrušení pravomoci vnitrostátních regulačních orgánů přímo regulovat maloobchodní ceny operátorů s významnou tržní silou nebo některá ustanovení týkající se smluv, transparentnosti, služeb o účastnických číslech a interoperability analogových televizních zařízení (články 95 až 98 a 103 až 105).

4.4.5.3 Návrh Komise rovněž neuznává, že je potřeba zlepšit regulaci některých situací považovaných ve smlouvách s uživateli za nekalé praktiky, například co se týče maximálního trvání smluv nebo ukončení smluv, obnovení smluv v případě nabídek balíčků, neexistence sankcí sloužících k zajištění účinnosti procesu změny poskytovatele služeb pro koncové uživatele, zachování povinnosti náhrady od koncového uživatele v hodnotě, jíž je „pro rata temporis snižena hodnota dotovaného zařízení, které bylo součástí balíčku v rámci smlouvy v okamžiku jejího uzavření, a pro rata temporis snižena náhrada případných jiných výhod z propagačních akcí, které byly v okamžiku uzavření smlouvy takto označeny“.

4.4.5.4 Přesto vítá určitý počet nových ustanovení, například lepší srozumitelnost smluv díky smlouvě, jež shrnuje podstatné prvky zjednodušených informací, poskytnutí nástrojů pro kontrolu spotřeby a nástrojů k porovnávání cen a kvality a zákaz diskriminace na základě státní příslušnosti nebo země pobytu.

4.5 Regulační a jiné příslušné orgány

4.5.1 Co se týče pravomocí regulačních orgánů a jiných příslušných orgánů, je obzvláště důležité přeformulování čl. 5 odst. 1.

4.5.2 Zejména pokud jde o nezávislost vnitrostátních regulačních orgánů a jiných příslušných orgánů, je potřeba zdůraznit ustanovení článků 7 a 9 kvůli zvláštním zárukám poskytovaným při výběru, omezení platnosti mandátů, samostatnosti při řízení a odvolání členů příslušných řídicích orgánů.

4.6 Řešení sporů dohodou

4.6.1 Obzvláště důležitá je pozornost, jež je v návrhu věnována zajištění toho, aby v případě svých nevyřešených sporů s podniky poskytujícími sítě nebo služby elektronických komunikací či veřejně dostupné služby elektronických komunikací jiné než interpersonální komunikační služby nezávislé na číslech, které se týkají smluvních podmínek nebo plnění smluv o poskytování těchto sítí či služeb, měli spotřebitelé přístup k transparentním, nediskriminačním, jednoduchým, rychlým, spravedlivým a nenákladným mimosoudním postupům.

4.6.2 Ještě důležitější je možnost členských států rozšířit přístup k těmto postupům na jiné koncové uživatele, zejména mikropodniky a malé podniky.

4.6.3 Avšak pokud jde o přeshraniční spory, je v návrhu předloženo řešení, jehož problémem je neexistence mechanismů zavedených na úrovni EU pro tento typ sporů a které se ztrácí ve složité síti řízení s pochybnými výsledky, ať už jde o efektivnost či skutečnou a včasnou záruku spravedlivého složení zájmů, přičemž nakonec vše beztak končí soudním řízením.

V Bruselu dne 26. ledna 2017.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS
